

סוג הבחינה: א. בגרות לבתי ספר על-יסודיים  
ב. בגרות לנבחנים אקסטרניים  
מועד הבחינה: קיץ תשע"ב, 2012  
מספר השאלון: 140,900161

## ת נ " ד

### לעולים חדשים

2 יחידות לימוד

### הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שתיים ורבע.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שני פרקים.

|           |   |        |   |            |
|-----------|---|--------|---|------------|
| פרק ראשון | — | (25x1) | — | 25 נקודות  |
| פרק שני   | — | (15x5) | — | 75 נקודות  |
| סה"כ      | — |        |   | 100 נקודות |

ג. חומר עזר מותר בשימוש: תנ"ך עברי שלם בלי פירושים ובלי תוספות.

מותר להשתמש בתנ"ך מתורגם.

מותר להשתמש בתנ"ך שיש בו מפות.

מותר להשתמש במילון לועזי-עברי / עברי-לועזי.

ד. הוראות מיוחדות: (1) אל תעתיק את השאלה; כתוב את מספרה בלבד.

(2) התרכז בנושא. שים לב לכתב, לכתוב ולפיסוק.

הערה: בקטעים המצולמים מן התנ"ך בא השם המפורש בצורת ה'.

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב בטייטה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).  
רשום "טייטה" בראש כל עמוד טייטה. רישום טייטות כלשהן על דפים שמחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

ב ה צ ל ח ה !

/המשך מעבר לדף/

## ה ש א ל ו ת

## פרק ראשון (25 נקודות)

ענה על שאלה 1 — שאלת חובה.

שים לב: בשאלה זו עליך לענות על שני סעיפים: על אחד מהסעיפים א או ב, ועל סעיף ג.

## בריאת העולם

1. קרא בראשית, א', 20-31.

כ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִשְׂרְעוּ הַמַּיִם שְׂרָץ נֶפֶשׁ חַיָּה וְעוֹף יְעוֹפֵף עַל-  
 כא הָאָרֶץ עַל-פְּנֵי רְקִיעַ הַשָּׁמַיִם: וַיְבְרָא אֱלֹהִים אֶת-הַתַּנִּינִם  
 הַגְּדֹלִים וְאֶת כָּל-נֶפֶשׁ הַחַיָּה הַרְמֹשֶׁת אֲשֶׁר שְׂרָעוּ הַמַּיִם  
 לְמִינֵהֶם וְאֶת כָּל-עוֹף כָּנָף לְמִינֵהוּ וַיֵּרָא אֱלֹהִים כִּי-טוֹב:  
 כב וַיְבַרֵךְ אֹתָם אֱלֹהִים לֵאמֹר פְּרוּ וּרְבוּ וּמְלֵאוּ אֶת-הַמַּיִם בַּיָּמִים  
 כג וְהָעוֹף יִרֶב בָּאָרֶץ: וַיְהִי-עֶרֶב וַיְהִי-בֹקֶר יוֹם חֲמִישִׁי:  
 כד וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינֵהּ בְּהֵמָה וְרֶמֶשׂ  
 כה וְחַיֵּית-הָאָרֶץ לְמִינֵהּ וַיְהִי-כֵן: וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת-חֵית הָאָרֶץ לְמִינֵהּ  
 וְאֶת-הַבְּהֵמָה לְמִינֵהּ וְאֶת כָּל-רֶמֶשׂ הָאֲדָמָה לְמִינֵהּ וַיֵּרָא  
 כו אֱלֹהִים כִּי-טוֹב: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ בְּדְמוּתֵנוּ  
 כז וְיִרְדּוּ בִדְגַת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבַבְּהֵמָה וּבְכָל-הָאָרֶץ וּבְכָל-  
 כח הָרֶמֶשׂ הָרֹמֵשׂ עַל-הָאָרֶץ: וַיְבְרָא אֱלֹהִים וְאֶת-הָאָדָם בְּצַלְמוֹ  
 בְּצֶלֶם אֱלֹהִים בָּרָא אוֹתוֹ זָכָר וּנְקֵבָה בָּרָא אֹתָם: וַיְבַרֵךְ  
 אֹתָם אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר לָהֶם אֱלֹהִים פְּרוּ וּרְבוּ וּמְלֵאוּ אֶת-הָאָרֶץ  
 וּכְבִשְׁתָּהּ וּרְדּוּ בִדְגַת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבְכָל-חַיַּת הָרֶמֶשׂת  
 כט עַל-הָאָרֶץ: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים הִנֵּה נָתַתִּי לָכֶם אֶת-כָּל-עֵשֶׂב וְזֶרַע  
 ל זֶרַע אֲשֶׁר עַל-פְּנֵי כָל-הָאָרֶץ וְאֶת-כָּל-הָעֵץ אֲשֶׁר-בּוֹ פְּרִי-עֵץ  
 זֶרַע זֶרַע לָכֶם יִהְיֶה לְאֹכְלָהּ: וְלָכָל-חַיַּת הָאָרֶץ וְלָכָל-עוֹף  
 הַשָּׁמַיִם וְלָכָל רֹמֵשׂ עַל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר-בּוֹ נֶפֶשׁ חַיָּה אֶת-כָּל-  
 לא יֶרֶק עֵשֶׂב לְאֹכְלָהּ וַיְהִי-כֵן: וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת-כָּל-אֲשֶׁר עָשָׂה  
 וַהֲנִיחָ טוֹב מְאֹד וַיְהִי-עֶרֶב וַיְהִי-בֹקֶר יוֹם הַשִּׁשִּׁי:

(שים לב: סעיפי השאלה בעמוד הבא.)

ענה על אחד מהסעיפים א או ב.

א. קרא פסוקים 20-22 בקטע שלפניך.

(1) "ויברא אלהים את התנינים הגדלים" (פסוק 21).

במה שונה תיאור זה מתיאור כלל הבריאה ביום החמישי? (5 נקודות)

(2) יש הטוענים שהסיבה לתיאור השונה (שציינת בסעיף (1)) קשורה למעמד התנינים

במיתוסים של המזרח הקדום.

הסבר את הסיבה לשוני על פי טענה זו. (5 נקודות)

ב. (1) אלוהים מברך את בעלי החיים ביום החמישי ואת האדם ביום השישי.

ציין נקודת דמיון אחת והבדל אחד בין שתי הברכות. בסס את דבריך על הכתוב.

(6 נקודות)

(2) קרא גם בראשית, ט', 1-2.

במה שונה הברכה בכתוב זה מן הברכה לאדם ביום השישי (בראשית, א')?

(4 נקודות)

ענה על סעיף ג.

ג. קרא פסוקים 26-27 בקטע שלפניך.

(1) התיאור של בריאת האדם מבליט את חשיבות האדם לעומת שאר הברואים.

בסס טענה זו בעזרת שתי דוגמאות מן הכתוב, והסבר כל דוגמה.

(7 נקודות)

(2) איזו בעיה דתית-אמונית (=תאולוגית) מתעוררת בקריאת פסוק 27?

הבא פירוש אחד לפתרון הבעיה.

(8 נקודות)

## פרק שני (75 נקודות)

בפרק זה חמישה נושאים (שאלות 2-11), ובכל נושא שתי שאלות.

בחר בשאלה אחת מכל נושא, וענה עליה לפי ההוראות.

סך הכול עליך לענות בפרק זה על חמש שאלות (לכל שאלה – 15 נקודות).

## אבות האומה

ענה על אחת מהשאלות 2-3.

2. קרא בראשית, י"ח, 1-15.

א וַיֵּרָא אֵלָיו ה' בְּאֵלֶיךָ מִמְּרָא וְהוּא יֹשֵׁב פֶּתַח הָאֵהָל כְּחֹם  
 ב הַיּוֹם: וַיֵּשָׂא עֵינָיו וַיֵּרָא וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה אַנְשִׁים נֹצְבִים עָלָיו וַיֵּרָא  
 ג וַיֵּרָץ לִקְרֹאתָם מִפֶּתַח הָאֵהָל וַיִּשְׁתָּחוּ אֶרְצָה: וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי  
 ד אֲסֹנָא מֵצִאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אֶל־נָא תַעֲבֹד מַעַל עֲבָדְךָ: וַיִּקַּח־  
 ה נָא מֵעֶט־מִים וּרְחֹצוּ רַגְלֵיכֶם וְהִשְׁעֲנוּ תַּחַת הָעֵץ: וַאֲקַחְהָ  
 ו פֶּת־לֶחֶם וְסִיעֲדוּ לִפְנֵיכֶם אַחֲרֵי תַעֲבְדוּ כִּי־עַל־כֵּן עֲבַדְתֶּם עַל־  
 ז עֲבָדְכֶם וַיֹּאמְרוּ כֵּן תַעֲשֶׂה כְּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ: וַיִּמְהַר אַבְרָהָם  
 ח הָאֵהָלָה אֶל־שָׂרָה וַיֹּאמֶר מַה־רִּי שְׁלֹשׁ סְאִים קִמַּח סֹלֶת לְוִישִׁי  
 ט וַעֲשִׂי עָגוֹת: וְאֶל־הַפֶּקֶד רֵץ אַבְרָהָם וַיִּקַּח בֶּן־בְּקָר רֶךָ וטוֹב  
 י וַיִּתֵּן אֶל־הַנֶּעֱר וַיִּמְהַר לַעֲשׂוֹת אֹתוֹ: וַיִּקַּח חֲמָאָה וַחֲלָב וּבָקָר  
 יא הַפֶּקֶד אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּתֵּן לִפְנֵיהֶם וְהוּא עֹמֵד עֲלֵיהֶם תַּחַת הָעֵץ  
 יב וַיֹּאכְלוּ: וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו אֵיךְ שָׂרָה אִשְׁתְּךָ וַיֹּאמֶר הִנֵּה בָאֵהָל:  
 יג וַיֹּאמֶר שׁוּב אֲשׁוּב אֵלֶיךָ כִּיעַת חַיָּה וְהִנֵּה־בֵן לְשָׂרָה אִשְׁתְּךָ  
 יד וְשָׂרָה שָׂמַעַת פֶּתַח הָאֵהָל וְהוּא אַחֲרָיו: וַאֲבָרָהָם וְשָׂרָה וְקִנִּים  
 טו בָּאִים בַּיּוֹם הַהוּא לְהִיטֵל לְשָׂרָה אֶרֶץ כְּנָעִים: וַתִּצְחַק שָׂרָה  
 טז בְּקִרְבָּהּ לֵאמֹר אַחֲרֵי בִלְתִּי הִיתָה־לִּי עֲדָנָה וְאֲדֹנִי זָקֵן: וַיֹּאמֶר  
 טז ה' אֶל־אַבְרָהָם לְמָה זֶה צִחַקְהָ שָׂרָה לֵאמֹר הֲאֵף אֲמַנֶּם  
 טז אֵלֶּךְ וְאֲנִי זָקְנָתִי: הִיפְלֹא מִי־ה' דְּבַר לְמוֹעֵד אֲשׁוּב אֵלֶיךָ  
 טז כִּיעַת חַיָּה וְלִשְׂרָה בֵּן: וַתִּכְחַשׁ שָׂרָה לֵאמֹר לֹא צִחַקְתִּי כִּי  
 טז יֵרָאָה וַיֹּאמֶר וְלֹא כִּי צִחַקְתָּ:

**א.** קרא פסוקים 1-8 בקטע שלפניך.

בקטע זה אברהם מוצג כמכניס אורחים למופת.

הבא מן הקטע שלוש דוגמאות המבססות טענה זו, והסבר כל דוגמה. (7 נקודות)

**ב.** קרא פסוקים 10-15 בקטע שלפניך וגם **בראשית**, י"ז, 15-19.

שני הקטעים עוסקים בבשורה על הולדת הבן.

(1) ציין שני פרטים דומים הקשורים בבשורה בשני הקטעים. (4 נקודות)

(2) לפי הקטע **מבראשית**, י"ח, הסבר כיצד ה' משכנע את שרה שההבטחה אכן תתקיים.

(4 נקודות)

/המשך בעמוד 6/

### 3. קרא בראשית, כ"ח, 1-9.

ויקרא

א

יִצְחָק אֶל-יַעֲקֹב וַיְבָרֶךְ אֹתוֹ וַיִּצְוֶהוּ וַיֹּאמֶר לוֹ לֹא-תִקַּח  
אִשָּׁה מִבְּנוֹת כְּנָעַן: קוֹם לְךָ פָּדְנָה אֲרָם בֵּיתָה בְּתוּאֵל אָבִי  
אִמְךָ וְקַח-לְךָ מִשָּׁם אִשָּׁה מִבְּנוֹת לְבֶן אָחִי אִמְךָ: וְאֵל שְׁדֵי  
יְבָרֶךְ אֶתְךָ וַיִּפְרֹךְ וַיִּרְבֶּךְ וְהָיִיתָ לְקַהֲל עַמִּים: וַיִּתֵּן-לְךָ אֶת-  
בְּרֶכֶת אַבְרָהָם לְךָ וּלְזָרְעֶךָ אֶתְךָ לְרִשְׁתְּךָ אֶת-אֶרֶץ מִגְרִיךָ  
אֲשֶׁר-נָתַן אֱלֹהִים לְאַבְרָהָם: וַיִּשְׁלַח יִצְחָק אֶת-יַעֲקֹב וַיֵּלֶךְ  
פָּדְנָה אֲרָם אֶל-לְבָן בֶּן-בְּתוּאֵל הָאֲרָמִי אָחִי רַבֵּקָה אִם  
יַעֲקֹב וַעֲשׂו: וַיֵּרָא עֲשׂו כִּי-בָרַךְ יִצְחָק אֶת-יַעֲקֹב וַיִּשְׁלַח אֹתוֹ  
פָּדְנָה אֲרָם לְקַחַת-לוֹ מִשָּׁם אִשָּׁה בְּבָרְכוֹ אֹתוֹ וַיֵּצֵא עָלָיו  
לֹאמֹר לֹא-תִקַּח אִשָּׁה מִבְּנוֹת כְּנָעַן: וַיִּשְׁמַע יַעֲקֹב אֶל-  
אָבִיו וְאֶל-אִמּוֹ וַיֵּלֶךְ פָּדְנָה אֲרָם: וַיֵּרָא עֲשׂו כִּי רָעוֹת בָּנוֹת  
כְּנָעַן בְּעֵינֵי יִצְחָק אָבִיו: וַיֵּלֶךְ עֲשׂו אֶל-יִשְׁמָעֵאל וַיִּקַּח אֶת-  
מַחֲלָת וּבֵת יִשְׁמָעֵאל בֶּן-אַבְרָהָם אָחוֹת נְבִיּוֹת עַל-נִשְׁיוֹ לוֹ  
לְאִשָּׁה:

א. קרא פסוקים 1-5 בקטע שלפניך.

(1) ציין שני ציוויים שיצחק מצווה את יעקב, ושתי ברכות שיצחק מברך את יעקב.

(6 נקודות)

(2) קרא גם בראשית, כ"ז, 20-27.

הקטע שלפניך והקטע מבראשית, כ"ז עוסקים בברכה שנתן יצחק ליעקב.

הסבר את ההבדל בין הדרך שבה השיג יעקב את הברכה בבראשית, כ"ז, ובין הדרך

שבה הוא קיבל את הברכה בבראשית, כ"ח. (6 נקודות)

ב. קרא פסוקים 6-9 בקטע שלפניך.

מן המסופר בפסוקים אלה נראה שעשו מנסה למצוא חן בעיני יצחק.

כיצד עשו מנסה לעשות זאת? (3 נקודות)

המסגרת החוקית של העם

ענה על אחת מהשאלות 4-5.

4. קרא שמות, כ', 8-11. (במהדורות תנ"ך אחדות ייתכנו שינויים במספרי הפסוקים).

ט זָכוֹר אֶת-יוֹם הַשַּׁבָּת לְקֹדֶשׁ: שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד וְעָשִׂיתָ כָּל-  
 י מְלָאכֶתְךָ: וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבָּת לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא-תַעֲשֶׂה כָל-  
 מְלָאכָה אַתָּה וּבִנְךָ וּבִתֶּךָ עַבְדְּךָ וַאֲמָתְךָ וּבְהֶמְתֶּךָ וְגֵרְךָ אֲשֶׁר  
 יא בַּשָּׂעֵרֶיךָ: כִּי שֵׁשֶׁת-יָמִים עָשָׂה יְהוָה אֶת-הַשָּׁמַיִם וְאֶת-הָאָרֶץ  
 אֶת-הַיָּם וְאֶת-כָּל-אֲשֶׁר-בָּם וַיָּנַח בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי עַל-פְּנֵי בְרָךְ  
 יְהוָה אֶת-יוֹם הַשַּׁבָּת וַיְקַדְּשֶׁהוּ:

א. (1) מהי הסיבה לאיסור לעשות כל מלאכה ביום השבת, לפי קטע זה? (6 נקודות)

(2) על פי פסוק 10, גם הבהמות וגם הגרים שובתים בשבת ממלאכתם.

הסבר מה יכולה להיות הסיבה לכך. (4 נקודות)

ב. יש הטוענים שלפי פסוק 9 על האדם להיות פעיל ויוצר.

בסס טענה זו על הכתוב. (5 נקודות)

/המשך בעמוד 8/

5. קרא ויקרא, י"ט, 32-37.

לב מפני שיבה תקום והדרת פני זקן  
 לג ויראת מאלהיך אני ה':  
 לד בארצכם לא תונו אתו: באזרח מכם יהיה לכם הגר והגר  
 אתכם ואהבת לו כמוך כי גרים הייתם בארץ מצרים אני  
 לה ה' אלהיכם: לא תעשו עול במשפט במדה במשקל  
 לו ובמשורה: מאזני צדק אבני צדק איפת צדק והין צדק יהיה  
 לכם אני ה' אלהיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים:  
 לו ושמרתם את כל חקתי ואת כל משפטי ועשיתם אתם  
 אני ה':

- א. (1) הסבר את הצו "מפני שיבה תקום והדרת פני זקן" (פסוק 32). (4 נקודות)
- (2) האזהרה "ויראת מאלהיך אני ה' " באה אחרי הצו המוזכר בסעיף (1).
- מה יכולה להיות הסיבה לכך שהאזהרה באה דווקא אחרי צו זה? (4 נקודות)
- ב. (1) מי הוא גר, וכיצד יש לנהוג בו לפי הקטע? (4 נקודות)
- (2) מדוע חייבים לנהוג כך (תשובתך לסעיף (1)) כלפי הגר? בסס את דברך על הכתוב. (3 נקודות)



## משופטים למלוכה

ענה על אחת מהשאלות 6-7.

6. קרא שמואל א, ט', 5-10.

ה  
 הָיָה בָּאוּ בָּאֲרִי  
 עֹף וְשָׂאוֹל אָמַר לְנֶעְדָּר אֲשֶׁר-עִמּוֹ לֵכָה וּנְשׁוּבָה פֶּן-יִחְדָּל אָבִי  
 מִן-הָאֲתָנֹת וּדְאָג לָנוּ: וַיֹּאמֶר לוֹ הִנֵּה-נָא אִישׁ-אֱלֹהִים בַּעִיר  
 הַזֹּאת וְהָאִישׁ נִכְבָּד כָּל אֲשֶׁר-יִדְבֹּר בּוֹא יְבֹא עֵתָה נִלְכֶּה שָׁם  
 אוֹלֵי יָגִיד לָנוּ אֶת-דַּרְכָּנוּ אֲשֶׁר-הִלְכְּנוּ עָלֶיהָ: וַיֹּאמֶר שָׂאוֹל  
 לְנֶעְדָּר וְהִנֵּה נֵלֶךְ וּמִה-נִּבְיָא לָאִישׁ כִּי הִלָּחַס אוֹל מִכִּלְיָנוּ  
 ח וּתְשׁוּדָה אֵין-לְהַבִּיא לָאִישׁ הָאֱלֹהִים מִה אֲתָנוּ: וַיֹּסֶף הַנֶּעַר  
 לַעֲנוֹת אֶת-שָׂאוֹל וַיֹּאמֶר הִנֵּה נִמְצָא בְיָדִי רֶבַע שִׁקְל פֶּסֶף  
 ט וְנִתַּתִּי לָאִישׁ הָאֱלֹהִים וְהַגִּיד לָנוּ אֶת-דַּרְכָּנוּ: לַפְּנִים וּבִישְׂרָאֵל  
 כֹּה-אָמַר הָאִישׁ בְּלַכְתּוֹ לְדְרוֹשׁ אֱלֹהִים לָכוּ וּנִלְכֶּה עַד-הָרָאָה  
 י כִּי לְנִבְיָא הַיּוֹם יִקְרָא לַפְּנִים הָרָאָה: וַיֹּאמֶר שָׂאוֹל לְנֶעְדָּר טוֹב  
 דְּבָרְךָ לֵכָה וּנִלְכֶּה וּלְכוּ אֶל-הָעִיר אֲשֶׁר-שָׁם אִישׁ הָאֱלֹהִים:

א. קרא פסוקים 5-8 בקטע שלפניך.

- (1) מדוע רצה שאול להפסיק לחפש את האתונות? (3 נקודות)
- (2) ציין ניסיון שכנוע אחד שמפעיל הנער כדי לעודד את שאול להמשיך לחפש את האתונות. (4 נקודות)

- ב. (1) בפסוק 9 מוזכרת מילה שהשתמשו בה בימים קדומים לציין "נביא".  
 ציין מהי המילה, והסבר את משמעותה בהקשר של נבואה. (4 נקודות)
- (2) בקטע שלפניך נזכר כינוי נוסף לנביא.  
 מהו הכינוי, ומה הוא מוסיף לאפיון תפקיד הנביא? (4 נקודות)

## 7. קרא שמואל א, י', 5-12.

ה אחר כֵּן תָּבוֹא גִבְעַת הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר-שָׁם נִצְבִי  
 פְּלִשְׁתִּים וַיְהִי כִבְאֹךָ שָׁם הָעִיר וּפְגַעְתָּ חֹבֶל נְבָאִים יְדִידִים  
 מִהַבֶּמָּה וּלְפָנֵיהֶם נָבַל וְתָךְ וְחִלִּיל וְכִנּוֹר וְהִמָּה מִתְנַבְּאִים:  
 ו יַעֲלֶחָה עֲלֶיךָ רוּחַ הַיְיָ וְהִתְנַבֵּית עִמָּם וְנִהְפַכְתָּ לְאִישׁ אַחֵר:  
 ז וְהָיָה כִּי תִבְאִינָה הָאֹתוֹת הָאֵלֶּה לָּךְ עֲשֵׂה לָּךְ אֲשֶׁר תִּמְצָא  
 ח יָדְךָ כִּי הָאֱלֹהִים עִמָּךְ: וַיִּרְדֹּתָ לִפְנֵי הַגִּלְגָל וְהָנָּה אֲנֹכִי יֹדֵד  
 אֹלֶיךָ לְהַעֲלוֹת עֲלוֹת לִזְבֹּחַ זִבְחֵי שְׁלָמִים שִׁבְעַת יָמִים תִּוָּחַל  
 ט עַד-בּוֹאִי אֵלֶיךָ וְהוֹדַעְתִּי לָּךְ אֵת אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה: וְהָיָה כִּהִפְנֹתוֹ  
 שְׁכֻמוֹ לִלְכֹּת מֵעַם שְׁמוּאֵל וַיִּהְפֹּךְ-לוֹ אֱלֹהִים לֵב אַחֵר וַיָּבֹאוּ  
 י כָּל-הָאֹתוֹת הָאֵלֶּה בַּיּוֹם הַהוּא: וַיָּבֹאוּ שָׁם  
 הַגִּבְעָתָה וְהָנָּה חֹבֶל-נְבָאִים לִקְרָאתוֹ וַתַּעֲלֶח עֲלָיו רוּחַ אֱלֹהִים  
 יא וַיִּתְנַבֵּא בְּתוֹכָם: וַיְהִי כָּל-יֹדְעוֹ מֵאַתְּמוֹל שְׁלֹשָׁם וַיֵּרְאוּ  
 וְהָנָּה עִם-נְבָאִים נִבָּא וַיֹּאמֶר הָעָם אִישׁ אֶל-  
 יב רֵעֵהוּ מִהֲזֶה הָיָה לְבֶן-קִישׁ הַגָּם שָׂאוֹל בְּנֵינָאִים: וַיַּעַן אִישׁ  
 מִשָּׁם וַיֹּאמֶר וַיְמִי אֲבִיהֶם עַל-כֵּן הִיתָה לְמִשְׁלַל הַגָּם שָׂאוֹל  
 בְּנֵינָאִים:

## א. קרא פסוקים 5-8 בקטע שלפניך.

בפסוקים אלה מתוארים האותות שנתן שמואל לשאול.

(1) יש הטוענים שהאותות ניתנו לשאול כדי שהוא יאמין בעצמו וביכולת שלו לפעול.

בסס טענה זו על הכתוב בפסוק 7. (5 נקודות)

(2) הוכח, על פי דברי שמואל בפסוק 8, שמעמדו של הנביא גבוה ממעמדו של המלך.

(5 נקודות)

## ב. על פי הסיפור שאול עובר שינוי.

מה בהתנהגות של שאול גרם לאנשים בסביבתו לחוש בשינוי זה? בסס את דבריך על הכתוב.

(5 נקודות)

אמה של מלכות והיחס לזר

ענה על אחת מהשאלות 9-8.

8. קרא רות, ב', 9-1.

א וּלְנַעֲמִי מִידַע לְאִשָּׁה אִישׁ גְּבוּר חֵיל מְמִשְׁפַּחַת מוֹדַע  
 ב אֱלִימֶלֶךְ וְשִׁמּוֹ בָּעִז: וַתֹּאמֶר רֹת הַמּוֹאֲבִיָּה אֶל-נַעֲמִי אֵלֶיךָ-  
 ג נָא הֲשָׁדָה וְאֶלְקָטָה בְּשִׂבְלִים אַחֵר אֲשֶׁר אֲמַצֶּא-חֵן בְּעֵינָיו  
 וַתֹּאמֶר לָהּ לְכִי בְּתִי: וְתֵלֶךְ וְתִבּוֹא וְתִלְקָט בְּשָׂדֶה אַחֲרֵי  
 ד הַקּוֹצְרִים וַיִּקֶּר מִקֶּרֶה חֲלֻקַּת הַשָּׂדֶה לְבָעִז אֲשֶׁר מְמִשְׁפַּחַת  
 אֱלִימֶלֶךְ: וְהִנֵּה-בָּעִז בֶּא מִבֵּית לָחֶם וַיֹּאמֶר לְקוֹצְרִים הֵן  
 ה עִמָּכֶם וַיֹּאמְרוּ לוֹ יְבָרְכְךָ הֵן: וַיֹּאמֶר בָּעִז לְנַעֲמִי הִנָּצַב  
 ו עַל-הַקּוֹצְרִים לְמִי הַנַּעֲרָה הַזֹּאת: וַיַּעַן הַנַּעֲרָה הִנָּצַב עַל-  
 ד הַקּוֹצְרִים וַיֹּאמֶר נַעֲרָה מוֹאֲבִיָּה הִיא הִשְׁבָּה עִם-נַעֲמִי מִשְׁדֵּי  
 ז מוֹאֵב: וַתֹּאמֶר אֶלְקָטָה-נָא וְאֶסְפְּתִי בַעֲמֻרִים אַחֲרֵי הַקּוֹצְרִים  
 ח וְתִבּוֹא וְתַעֲמֹד מֵאֲז הַבֶּקֶר וְעַד-עֶתָּה זֶה שְׁבֵתָהּ הַבֵּית  
 ט מָעֹט: וַיֹּאמֶר בָּעִז אֶל-רֹת הֲלֹא שָׁמַעַתְּ בְּתִי אֶל-תִּלְכִּי  
 לְלָקָט בְּשָׂדֶה אַחֵר וְגַם לֹא תַעֲבֹרִי מִזֶּה וְכֵה תִדְבָּקִין עִם-  
 ט עֵרְתִּי: עַיִנֶיךָ בְּשָׂדֶה אֲשֶׁר-יִקְצְרוּן וְהִלַּכְתְּ אַחֲרֵיהֶן הֲלוֹא  
 צִוִּיתִי אֶת-הַנַּעֲרִים לְבִלְתִּי נִגְעֶךָ וְצִמַּת וְהִלַּכְתְּ אֶל-הַפְּלִים  
 וְשָׂתִית מֵאֲשֶׁר יִשְׁאָבוּן הַנַּעֲרִים:

א. (1) קרא פסוקים 5-7 בקטע שלפניך.

מדברי הנער לבֵּעַז אפשר להסיק שהנער התרשם לטובה מרות.

בסס טענה זו על שתי ראיות מן הכתוב. (4 נקודות)

(2) קרא גם ויקרא, י"ט, 9-10.

הסבר את החוק בויקרא, י"ט, 9, וציין כיצד מיישמים את החוק הזה ברות, ב'.

(7 נקודות)

ב. בֵּעַז מתייחס בנדיבות רבה אל רות.

תאר שני מעשים של בֵּעַז שמהם אפשר ללמוד על היחס הנדיב שלו אליה. בסס את דבריך

על הכתוב. (4 נקודות)

ט וַיֹּאמֶר מִי־אַתָּה וַתֹּאמֶר אֲנֹכִי רֹת אֲמַתְךָ וּפְרִשְׁתָּ  
 י כְּנָפֶךָ עַל־אֲמַתְךָ כִּי גֹאֵל אָתָּה: וַיֹּאמֶר בְּרוּכָה אַתָּה לַ־ה'!  
 בְּתִי הֵיטֵבְתָּ חֲסִדְךָ הָאֲחֵרוֹן מִן־הָרִאשׁוֹן לְבִלְתִּי־לָכֶת אַחֲרֵי  
 יא הַבְּחוּרִים אִם־דָּל וְאִם־עָשִׂיר: וְעַתָּה בְּתִי אֶל־תֵּידְאִי כָּל  
 אֲשֶׁר־תֹּאמְרִי אֶעֱשֶׂה־לָּךְ כִּי יוֹדֵעַ כָּל־שְׂעַר עֲמֹי כִּי אִשְׁתָּ  
 יב חֵיל אָתָּה: וְעַתָּה כִּי אֲמַנֶּם כִּי אִם גֹּאֵל אֲנֹכִי וְגַם יֵשׁ גֹּאֵל  
 יג קְרֹוב מִמֶּנִּי: לִינִי וְהָיָה בְּבִקְרֹא אִם־יִגְאָלְךָ טוֹב וְגֹאֵל  
 וְאִם־לֹא יַחֲפֹץ לִגְאָלְךָ וְגֹאֲלֶיךָ אֲנֹכִי חִי־הֵהָּ שְׂכָבִי עַד־  
 יד הַבֶּקֶר: וַתִּשְׁכַּב מְרֻגְלוֹתָי עַד־הַבֶּקֶר וַתִּקֶּם בְּטָרוֹם וַיִּכֹּר אִישׁ  
 טו אֶת־דָּעָהּ וַיֹּאמֶר אֶל־יֹדֵעַ כִּי־בָאָה הָאִשָּׁה הַגֵּרָה: וַיֹּאמֶר  
 הִבִּי הַמִּטְפַּחַת אֲשֶׁר־עָלֶיךָ וְאַחֲזִיבֶהָ וַתֹּאחֲזֶה בָּהּ וַיֹּמַד שֵׁשׁ־  
 שְׁעָרִים וַיִּשֶׁת עָלֶיהָ וַיָּבֹא הָעִיר:

בְּטָרוֹם

בקטע שלפניך מתוארת שיחה בין בעז לרות.

א. (1) רות מבקשת מבעז: "ופרשת כנפך על אמתך" (פסוק 9).

הסבר את משמעות הביטוי "ופרשת כנפך" בפסוק זה. (4 נקודות)

(2) האם בעז הסכים לבקשתה של רות? נמק, ובסס את דבריך על הכתוב.

(6 נקודות)

ב. קרא פסוקים 14-15 בקטע שלפניך.

כיצד באה לידי ביטוי הדאגה של בעז לרות בכל אחד מהפסוקים האלה? בסס את דבריך

על הכתוב. (5 נקודות)

## גאולה ותקומה

ענה על אחת מהשאלות 10-11.

10. קרא עזרא, א', 7-1.

א וּבִשְׁנַת אֶחָת לְכוֹרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס לְכָלוֹת דְּבַר-ה' מִפִּי יִרְמְיָה הָעֵיר ה' אֶת-רוּחַ כָּרֶשׁ מֶלֶךְ-פָּרַס וַיַּעֲבֵר-קוֹל בְּכָל-מַלְכוּתוֹ וְגַם-בְּמִכְתָּב לֵאמֹר: כֹּה אָמַר כָּרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס כָּל מַמְלָכוֹת הָאָרֶץ נָתַן לִי ה' אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם וְהוּא פָקַד עָלַי לְבָנוֹת-לוֹ בֵּית בִּירוּשָׁלַם אֲשֶׁר בִּיהוּדָה: מִי-בָנָם מִכָּל-עַמּוֹ יְהִי אֱלֹהֵיוֹ עַמּוֹ וַיַּעַל לִירוּשָׁלַם אֲשֶׁר בִּיהוּדָה וַיִּבֶן אֶת-בֵּית ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הוּא הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלַם: וְכָל-הַנְּשֹׂאֵר מִכָּל-הַמְּקוֹמוֹת אֲשֶׁר-הוּא גֵר-שָׁם יִנְשְׂאוּהוּ אֲנָשֵׁי מִקְּמוֹ בְּכֶסֶף וּבַזָּהָב וּבְכָרוֹשׁ וּבַבְּהֵמָה עִם-הַנֶּדֶבָה לְבֵית הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלַם: וַיָּקוּמוּ רָאשֵׁי הָאָבוֹת לַיהוּדָה וּבְנֵיהֶם וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם לְכָל הָעִיר הָאֱלֹהִים אֶת-רוּחוֹ לַעֲלֹת לְבָנוֹת אֶת-בֵּית ה' אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלַם: וְכָל-סִבְיַתֵיהֶם חִזְקוּ בְיָדֵיהֶם בְּכָל-כֶּסֶף בַּזָּהָב בְּכָרוֹשׁ וּבַבְּהֵמָה וּבַמִּגְדָּנוֹת לְבָד עַל-כָּל-הַתְּנֵדָב: וְהַמֶּלֶךְ כֹּרֶשׁ הוֹצִיא אֶת-כָּלִי בֵּית-ה' אֲשֶׁר הוֹצִיא נְבוּכַדְנֶצַּר מִירוּשָׁלַם וַיִּתֶּנּוּ בְּבֵית אֱלֹהֵיוֹ:

א. איזה מעמד הצהרת כורש מחזירה לירושלים, ואיזה מעמד היא לא נותנת לה?

(5 נקודות)

ב. בפסוקים 1-3 בקטע שלפניך באות לידי ביטוי שתי תפיסות של אלוהים:

אל אוניברסלי ואל לאומי.

בסס כל אחת מן התפיסות על הכתוב, והסבר את דבריך. (10 נקודות)

11. קרא ישעיה, ב', 4-1.

א  
הַדְּבַר אֲשֶׁר חָזָה  
ב יִשְׁעִיהוּ בֶן-אֲמוּץ עַל-יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם: וְהִיא ׀ בְּאַחֲרִית  
הַיָּמִים נִכּוֹן יִהְיֶה הָר בֵּית-הָ: בְּרֹאשׁ הַהָרִים וְנִשָּׂא מִגְבְּעוֹת  
ג וְנִהְרֹו אֵלָיו כָּל-הַגּוֹיִם: וְהִלְכוּ עַמִּים רַבִּים וְאָמְרוּ לֵכּוּ וְנַעֲלֶה  
אֶל-הָר-הָ: אֶל-בֵּית אֱלֹהֵי יַעֲקֹב וְיִזְכְּנוּ מִדְּרָכָיו וְנִלְכֶה  
ד בְּאַרְחֵתָיו כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תּוֹרָה וְדִבְרֵ-הָ: מִירוּשָׁלַם: וְשָׁפַט  
בֵּין הַגּוֹיִם וְהִזְכִּיחַ לַעַמִּים רַבִּים וְכָתְתוּ חֲבֻתָם לְאַתִּים  
וְחִנִּיתוּתֵיהֶם לְמִזְמֹרוֹת לֹא-יִשָּׂא גּוֹי אֶל-גּוֹי חָרָב וְלֹא-יִלְמְדוּ  
עוֹד מִלְחָמָה:

א. הבא שתי ראיות שונות מהקטע שלפניך למרכזיותה של ירושלים ב"אחרית הימים",

והסבר כל ראיה. (7 נקודות)

ב. קרא פסוק 4 בקטע שלפניך.

(1) על פי פסוק 4, ה' יגרום למצב שבו לא יהיה צורך במלחמות.

כיצד ה' יגרום למצב זה? (4 נקודות)

(2) המשפט "וְכָתְתוּ חֲבֻתָם לְאַתִּים" (פסוק 4) מבטא רעיון מרכזי בחזון "אחרית הימים".

הסבר רעיון זה. (4 נקודות)

## בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל  
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך